

EL CREIXEMENT DELS CASTELLS

L'evolució del fet casteller arreu de Catalunya ha estat molt lligat a l'expansió de les diferents colles durant el temps. Allò que en un primer moment era patrimoni de les comarques del Camp de Tarragona ara ho és d'una major part del país, cosa que fa que hi hagi un major coneixement dels nostres castells. L'expansió, però, ha estat llarga:

Gairebé des del principi dels castells tal i com els entenem avui en dia, a la ciutat de Valls existí una dualitat de colles. Ja al 1886 s'afirma que hi havia una colla "Vella" de Xiquets, la qual cosa fa presuposar que n'existia una de "Nova". Aquestes colles, "Vella" i "Nova", es coneixien a mitjà segle passat amb els noms de la "Muixena" i la "Roser", que agrupava els pagesos i menestrals, respectivament. A causa de la segona guerra carlina es dissolgué "La Roser", que més tard es reorganitzà amb el nom de colla Nova, amb membres de tendència lliberal, mentre que la Vella agrupava els carlistes.

Les actuacions de les colles vallenques feu arrelar l'afecció als castells pels pobles del Camp de Tarragona. Així, es tenen notícies d'una colla a Montblanc, coneguda amb el nom dels Torraires de Montblanc, ja al 1871. A Tarragona també hi havia un grup d'aficionats que feien castells i ja ben aviat hi trobem dues colles: la Nova i la Vella.

Tanta era l'afició als castells en aquests pobles que sovint els castellers vallenques rebien l'ajut dels vilatans dels llocs on actuaven, ja fos a les pinyes, als folres o fins i tot als troncs.

L'emigració cap a Barcelona feu que al 1877 ja es tingués notícia d'uns castellers en aquesta ciutat, els anomenats Xics de Barcelona.

Durant la decadència van continuar

CASTELLERS DE MOLLET. 2 de 6. "Els Castellers de Mollet, en el seu segon any d'existència han aconseguit consolidar els castells de sis i mig".

la Vella i la Nova vallenques, amb dificultats, i les altres van desaparèixer gairebé en la seva totalitat.

El 1926, després que la decadència toqués fons, tornen a sortir uns castellers a Tarragona i una colla a una ciutat amb una forta tradició, els Nens del Vendrell, que després d'un temps s'escindí en els Caneles i els Mirones per tornar més tard a unificar-se en els Nens.

A Tarragona torna la dualitat de colles amb la Nova dels Xiquets de Sant Magí, mentre que a Valls la Nova pren l'antic nom de la Muixena.

L'any 1948 la gran afició castellera a Vilafranca del Penedès pren forma de colla: els Castellers de Vilafranca. Mentrestant, a Gavà, apareixen els Xiquets d'Aramprunyà que més tard es reorganitzaren sota el nom de Xiquets de Gavà. A l'Arboç del Penedès aparegué la Colla

Minyons de l'Arboç i a Barcelona tornaren els castells amb el Cos de Casteller, herència que recollirien més tard els Castellers de Barcelona.

Fins aquests moments l'expansió castellera s'havia limitat a una zona geogràfica concreta, la del Camp de Tarragona. A partir dels anys 70, i sobretot dels 80, el fet casteller s'amplia a zones fins aleshores mancades de tradició. A part de la creació de la colla Joves dels Xiquets de Valls, apareixien colles a Vilanova i la Geltrú (Bordegassos i Colla de Mar, i més tard la Jove de Vilanova), a Altafulla, a Sitges, La Roca del Vallès (1974-1979), els Nois de la Torre de Torredembarra, els Brivalls de Cornudella (Cornudella de Montsant) i Montmeló (1978-1983). Cal destacar, perquè el seu lloc de naixement era inèdit en aquells moments, la creació dels Minyons de Terrassa i fruit d'una escissió, els Castellers de Terrassa.

Durant la dècada dels 80 s'accentua aquesta tendència expansiva i apareixen colles com la Jove de Tarragona, Castellers de Ribes, Xiquets de Reus, Castellsdefels, Castellers de Granollers, els Xicots de Vilafranca i d'altres que van fer ampliar el nombre de colles, i amb això, l'interès pels castells. L'herència d'aquest "boom" encara la tenim ara, a la dècada dels 90, i està creant una gran quantitat de colles joves que ha fet augmentar el nombre de colles fins a 31, algunes de les quals es troben en zones geogràfiques sense cap tradició castellera fins ara.

Així veiem que l'interès creixent pel fet casteller sovint ha anat paral·lel al sorgiment de noves colles i en major o menor part ha contribuït a un coneixement més gran del món casteller, i ha fet que els castells siguin més entesos i estimats per la gent.

Jordi Cirac

Restaurant Can Palau

Carretera Masnou - Granollers, Km. 10
Tel. 845 61 45
08410 VILANOVA DEL VALLÈS

